

פקודי (256)

סוד השראת השכינה, הסתפקות במועט
 כָּל הַזֶּהָב הָעֲשׂוּי לְמִלְאכָה כָּלֵל מִלְאכַת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי זֶהָב
 הַתְּנוּפָה תִשָּׁע וְעֶשְׂרִים כֶּפֶר וּשְׁבַע מְאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל
 (לח. כד)

כתב הספורנו וז"ל: העיר על קצבת הזהב והכסף והנחושת במלאכת המשכן שהיה דבר מועט מאוד בערך אל העושר שהיה בבית ראשון, ויותר ממנו העושר שהיה בבנין הורדוס, ועם כל זה התמיד מראה כבוד ה' במשכן של משה יותר ממה שהתמיד במקדש ראשון, ולא נראה כלל במקדש שני ובזה הורה שלא קצבת העושר וגודל הבנין יהיו סיבה להשראת השכינה בישראל, אבל רוצה ה' את יראיו ומעשיהם לשכנו בתוכו עכ"ל. ללא ביאורים נוספים, די בדברים אלו כדי לעורר לב האדם לדעת את סוד השראת השכינה ומקום ההתעלות, כי אפשר להקים בתי כניסיות גדולים ומפוארים מצופים זהב וכסף, ליפותם ולקשטם בתכלית ההידור, אבל לדאבון הלב לא תמצא השכינה במקומה בבית הכנסת מפואר זה, כי אין יראת ה' במקום ההוא. לעומת זה ישנם בתי כנסת רעועים וקטנים וכל אשר בהם הוא על טהרת הקודש והיראה, ומקרא מפורש הוא "אי זה בית אשר תבנו לי ואי זה מקום מנוחתי... ואל זה הביט אל עני ונכה רוח וחרד על דברי" (ישעיה סו. א)

ספר "אוצרות התורה"

הָאֵפֶד אֲבִי זָפְרוֹן לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל (ל.טז.)
 חכמינו אמרו, כי בשעה שהיה יוסף בנסיון בביתו של פוטיפר, נראתה לו דמות דיוקנו של אביו, שאמר לו: שמות אחיך יהיו חרותים על אבני האפוד, כלום רוצה אתה שיחסר שמך, אם חלילה תכשל בחטא? יוצא אפוא שאבני האפוד משמשות את זכרון לכל בני ישראל. כאשר יעלה אדם מישראל בזכרונו, ששמות כל השבטים חרותים עליהן יבוש ויכלם מלעבוד עבירה.

ספר "מענינה של תורה"

אֶת הַשְּׁלֶחָן אֶת כָּל כְּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים (לז.)
 שואל הנצי"ב ב"עמק דבר", הרי עשיית המשכן וכליו נסתיימת בכ"ה בכסלו, ולפי האמור בכתוב אפו גם את לחם הפנים באותו זמן, ואילו עריכת השולחן היתה רק בר"ח ניסן, ג' חודשים ויותר מאז אפיית הלחם, וכיצד היה ראוי הלחם לעלות על השולחן? והיה אפשר לומר, שהלחם נשמר בחומו בדרך נס, כפי שהיה מדי שבוע ושבוע, כאשר עמד בחומו משבת לשבת, אומנם זה דוחק. לכן נראה יותר לפרש, שבצלאל לא עשה אלא דוגמא ללחם הפנים, שכפי שידוע היתה בו מלאכה עם חכמה מיוחדת, אבל בפועל כאשר ערכו את השלחן

הבניה במנין: כדי שבעתיד ישפוך הקב"ה חמתו על העצים והאבנים!

אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁפַּן הָעֵדוּת. (לח, כא)
 המשכן משכן, שני פעמים, רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהן של ישראל (רש"י)

הקשה השל"ה הקדוש: הלא ראינו שכל המשכן וכליו נעשו על פי חשבון מדויק, ואם כן היה ראוי שלא תשרה שכינה, שהרי אמרו חז"ל (תענית ח:): אין הברכה מצויה לא בדבר השקול, ולא בדבר המדוד, ולא בדבר המנוי, אלא בדבר הסמוי מן העין? ותירץ, שמאחר והיה גלוי לפני הקב"ה שעתידים ישראל לחטוא, ואז יצטרך להחריב את בית המקדש, וזאת לטובתם של ישראל, וכדברי חז"ל שדרשו את לשון הפסוק "מִזְמוֹר לְאַסָּף אֱלוֹקִים בָּאוּ גוֹיִם בְּנִחְלָתָךְ" (תהלים עט, א), קינה לאסוף צריך היה לכתוב? אלא, שאמר אסף שירה על שהקב"ה כילה חמתו בעצים ובאבנים שבביתו, ומתוך כך הותיר פליטה בישראל, שאלמלא כן לא נשתייר משונאי ישראל שריד. ולכן ציוה הקב"ה שיהיה הכל במנין, כדי שלא תשרה עליו הברכה, ויוכל להחריבו בעתיד. והנה ידוע שמשכן ומקדש אחד הם, ומקדש איקרי משכן.

וזו כוונת רש"י לפנינו: "אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן", שהיה הכל במנין וקשה: הלא אין הברכה שרויה אלא בדבר הסמוי מן העין? וכדי ליישב זאת, כתב רש"י: רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין, ולכן היה הכרח לבנות במנין, כדי שייחרב ויכלה הקב"ה את חמתו על העצים והאבנים, ולא על ישראל!

ספר ושלל לא יחסר בשם "שונ"ת רבי עזריאל"

וַיְהִי מֵאֵת כֶּפֶר הַכֶּסֶף לְצִקַּת אֶת אֲדֹנָי הַקֹּדֶשׁ וְאֵת אֲדֹנָי הַפְּרֻקֵת מֵאֵת אֲדֹנָיִם לְמֵאֵת הַכֶּפֶר כֶּפֶר לְאֲדָן. (לח. כז)
 כתב החפץ חיים וז"ל: "אֲדֹנָי הַקֹּדֶשׁ", שעליהם עמד המשכן נעשו מאותן "מֵאֵת הַכֶּפֶר" שנודבו על ידי ישראל "בקע לגולגלת", מפני שרצה הקב"ה שלכל אחד בישראל יהיה חלק ביסודות שעליהם עומד המשכן. לימוד התורה הקדושה והמחזיקים בה, גם הם דומים למשכן ולאדני הקודש, כי שניהם, הלומדים והתורמים, מסייעים לקיום העולם והם שותפים בהחזקתו. היצר הרע משתדל תמיד להסית את הלומדים לבל יעסקו בתורה, ואחרי שרואה שאינו מצליח והלומדים אינם נשמעים לו, שם את פניו אל המחזיקים בידי לומדי התורה, ולעיתים מצליח לרפות את ידי המחזיקים בגלל שאינם מודעים לגודל של החיוב של החזקת התורה.

ספר "ילקוט מאיש לרעהו"

הגדולים אינם מפורסמים ב'גדולים', ובני הדור שומעים גם כאשר הם נדמים כ'קטנים'

ספר "ומתוך האור"

הלכה: משלוח מנות בפירות שביעת

כתב השו"ע (סי תרצה ס"ד): חייב לשלוח לחבירו שתי מנות וכו', ובפסקי תשובות (אות י) כתב: וכיון שחיוב הוא, הסכימו הפוסקים שאין לשלוח מנות מפירות שביעת, שהרי זה דומה לפורע חובו שהוא כעושה סחורה בפירות שביעת והתורה אמרה לאכלה ולא לסחורה. אמנם אין לאסור אלא מה שהוא מדינא וחיובה דמשלוח מנות שהם שני מיני אוכלין או אוכל ומשקה, אבל מה שמוסיף לייפות ולקשט המשלוח מנות בעוד מיני מאכלים ומשקאות מותרים להיות מפירות שביעת. פסקי תשובות חלק ו'

פתגם: בָּטַח אֶל ה', כָּכֵל-לֶכֶף; וְאֶל-בֵּינְתָךְ, אֶל-תְּשַׁעַן מְשֻׁלִי

חקירה: מתנות לאביונים

המצוה בנתינה, פעולה, או שהעני יקבלן, תוצאה. (באר היטב או"ח תרצה-ז).

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: הדבר היקר שבעולם

רבי יוזל מנובהרדוק היה אומר: הדבר היקר ביותר בעולם הוא העוני, שכן זהו הדבר היחידי בעולם שאי אפשר לקנות בממון.

ספר "חד וחלק" חלק ג'

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם בן רבקה, מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קארין מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוה, ריש'רד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמנונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה, הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא לבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'ייזל לאוני. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צ'רלי בן ג'ולייט אסתר

העלו עליו לחם הפנים שנאפה סמוך לעריכת השלחן. ויש להביא ראייה לכך מדברי הגמרא (שבת ער). האומרת שמלאכת אפייה במשכן לא היתה אלא בבישול סממנים. ולכאורה, אם בעת עשיית המשכן אפו גם את לחם הפנים הרי היתה אפיה זו ומדוע צריך להגיע לבישול סממנים? ברם אם נאמר כדברינו, שאפיית בצלאל בעת עשיית המשכן לא היתה אלא לדוגמא בעלמא, כיון שלא הגיעה אפייה זו לתכלית צורך המשכן אין היא נחשבת בכלל עבודת עשיית המשכן. רב רובין זצ"ל בספרו "שנים מקרא"

עיקר עבודת המשכן, לשמר השראת השכינה

וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן (מ.יח)

עשר היריעות שנקראו משכן הוקמו קודם הקמת הקרשים. אם בידי מחזיקים בו ואם ע"י נס (ספורנו) מבואר בספורנו שהקמת המשכן הוצבו קודם עשר יריעות שנקראו משכן, זאת לפני הקמת הקרשים על דרך נס, רק אח"כ הוקמו הקרשים. כך מדויק גם בסדר הפסוקים. צ"ב מה צריך לנס זה, למה לא הוקם בנין כסדר כל העולם, תחילה הקרשים ועליהם הגג? יש לומר, שנרמז בכך שביציאת מצרים כבר הושרת השכינה על ישראל וזה מרומז באותם עשר יריעות שהם עיקר המשכן כמבואר בספורנו וכל העבודה המוטלת עלינו הוא לעבוד ולקיים את השכינה בינינו, ולהעמיד הקרשים והבנין חזק. כלומר, השכינה והגילויים כבר מוכנים משמים, ועלינו מוטל רק לעבוד לחזק ולקיים ולעשות בית קיבול לאותה שכינה וסייעתא דשמיא המוכנת לנו. לכן אמר משה: יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם דייקא, ויהי נועם וכו' ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, היינו שעיקר המשכן היה מעשה ידינו וזו העבודה בפועל, להחזיק השכינה בינינו.

ספר "לחתך עליון"

אש הקדושה נסתרת מעין כל

כִּי עָנַן ה' עַל הַמִּשְׁכָּן וַיֹּמַם וְאֵשׁ תִּהְיֶה לְלֵילָה בּוֹ (מ. לח)

האש שבערה מעל המשכן היתה מעליו גם ביום ולא רק בלילה. אלא שביום לא ראו אותה מפאת הענן שכיסה על המשכן ועל האש. מכאן עלינו ללמוד, שאש ההתלהבות בעבודת ה' אינה צריכה להראות כלפי חוץ, אלא להיות מכוסה ולבעור בתוך הלב פנימה. וכך יש לבאר הפסוק (שיר השירים ב. יד) "יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה הראיני את מראיך השמיעני את קולך", כאשר "יונתי בחגוי הסלע" והאדם חבוי "בסתר המדרגה", מבקש הקב"ה "הראיני את מראיך השמיעני את קולך", שכן הוא אוהב דוקא עבודת ה' הנעשית בסתר, הרחק מעין רואים.

עוד על המעלה העצומה בעבודת ה' בהסתר אנו למדים מדבר חז"ל (ר"ה כה): אשרי הדור שהגדולים נשמעים לקטנים... מסביר המהרי"ל מרגליות מבזונאב? אמר נשמעים ולא שומעים, שכן חז"ל שבחו כאן דור, שבו

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל ענייני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr